

BARIŞTA HAYIR VARDIR!

Kudüs'te Filistin'de dökülen kanları yıllardır televizyondan ibretle izliyoruz. Birçok gayretlere rağmen yıllardır durdurulamıyor bu kan. Hal böyle olunca insanın aklına iki şey geliyor: Ya bu işlerle uğraşanlar barışı sağlamada samimi değiller, ya da barışı sağlamada takip ettikleri yol yanlış.

Yeni bir yol açmak zordur. Fakat yapılmış bir yolu, yani geçmişte örnekleri olan tatbikatlara göre hareket etmek, denenmişin birer tekrarı olacağı için kolaydır. Aynı bölgede aynı dinler aynı insanlar olduğu halde Osmanlı altı asır barışı sağlamıştı. Bu barışta aynı temel ölçü alınsa mesele hallolacak. Peki Osmanlının çeşitli din ve ırktaki insanları bir arada tutmanın sırrı neydi? Tabii ki, " İslamiyetin bildirdiği hoşgörüydü."

Osmanlı'daki hoşgörü, padişahların gelip geçici iyi niyetlerinin eseri değildi. Hoşgörünün kaynağı İslamiyettir, yani vahiydir. İslamiyette esas olan, barıştır. Kur'an-ı kerimde, " Sulhta daima hayır vardır" buyurulmaktadır.

Aslında diğer dinlerdeki insanlarla beraber yaşama , tolerans ve hoşgörünün de ötesindedir. Sadece toleran(s.a.v.)ınırlamak yanlış olur. Tarihçi Prof. İlber Ortaylı bu konuyu şöyle ifade etmektedir:

" Müslümanlar için başka dinden insanlarla birlikte yaşamak, tolerans gibi bir kelime ile ifade edilecek şey değildir. Çünkü, biz başka dinden insanlarla yaşamasını Allah'tan öğrendik, bu O'nun emridir. Biz burada bir seçim yapma şansına sahip değiliz. Böyle bir şans ta talep etmiyoruz. Biz vahyin emirlerine itaat ediyoruz. Ve başka milletlerle yaşamayı, onları ancak ikna ederek kazanmayı yol olarak seçmişiz.

Yeryüzünde hiçbir Müslüman toplum yoktur ki, gayrimüslimlerle birlikte yaşamasın. Hiçbir müslüman toplum, kendilerine açıkca isyan etmedikçe, gayrimüslimlerle hadisesiz yaşayıp gitme örneğini göstermiştir. Avrupa geçmişte olduğu gibi tahammülsüzlüğünü bugün de gösteriyor..."

Bu düsturun uygulanmasıdır ki, Osmanlı'da yaşayanlar, Müslüman olsun veya gayrimüslim olsun, o ülkenin parçası kabul edilmiş. Osmanlı'da, Musevi, Ortodoks, Ermeni cemaatleri, kültür, din, dil açısından özerkti. Ortodoks milletinin içinde Rum olmayan, Bulgar ve Rumen gibi etnik gruplar da vardı.

Onlar da dillerini kullanmakta, örf ve adetlerine göre yaşamakta özgürdü. Milliyetçilik, 18'inci

yüzyılın sonunda, Osmanlıyı parçalamak, yok etmek için ortaya atılan dış güçlerin bir oyunudur. Osmanlı, farklılıkları yaşatan, muhafaza eden, onları ortadan kaldırmayı amaçlamayan bir sisteme dayanır. Altı asır Osmanlı sulhu böyle sağlandı.

Haçlı Seferleri, dinlerarası barışı, hoşgörüyü bozmuştur. Osmanlı Devleti, böyle olumsuz bir konjonktürde kurulmasına rağmen, ilişkileri düzeltti. Osmanlı Devleti'nde kimliği dil değil, din belirlerdi. Gayrimüslimlerin güvencesi padişah fermanları ile sağlandı. Osmanlı Devleti'nde siyasi irade, farklılıkları birbirine benzetmeğe hiç gayret etmedi. Hatta, milliyetçilik cereyanlarının başladığı dönemde dahi, asimilasyon yerine bir üst kimlik olarak Osmanlılığı oluşturdu. Osmanlı, farklılıkları siyasi alanda yanyana yaşattı.

Ortadoğu'da olduğu gibi, Osmanlı İmparatorluğu Balkanlar'da da, 456 yıl dengeyi ve barışı korudu. Bir Hıristiyan köle dahi, mahkemesinde, kendi dinine göre yemin edebilirdi. 1918'den itibaren, Osmanlı'dan sonra, Arap dünyasında huzur kalmadı.

Bizde, Batı'dakinin aksine hak ve hürriyetlerin gelişmesi tarihi diye bir süreç yoktur. Onlarda hak ve hürriyetler 1215 tarihli Magna Carta ile başlar. Kralın bir lütfudur, ihsanıdır. Bizde bu hak ve hürriyetler yaradılıştan başlar. Çünkü dinimize göre, insan en şerefli bir varlık olarak yaratılmıştır.

Osmanlı, "Dinlerarası hoşgörü" yü sözde bırakmayıp, asırlarca uygulamıştır. Hoşgörüyü bizim onlardan değil, onların bizden öğrenmeleri gerekir. Hoşgörü öyle anlatılıyor ki, hoşgörünün esas sahibi sanki Batılı Hıristiyanlar... Tarihi gerçekler bu kadar nasıl çarpıtılır anlamak mümkün değil. Sanki asırlardır, diğer dinlere, hatta kendi dinlerindeki mezheplere hayat hakkı tanımayan onlar değil de bizleriz!

Bütün bu tarihi gerçeklere rağmen, Batı'nın bizden ısrarla hoşgörü istemesi, ister istemez insanın aklına başka şeyler getiriyor. Yoksa, hoşgörüden, diyalogtan maksatları, İslamiyetin içini boşaltıp, Hıristiyanlığa benzetmek, daha sonra da dinleri birleştirmek midir?